

Проект

“Опазване и възстановяване на 11 типа природни местообитания край реки и влажни зони в 10 Натура 2000 места в българските гори”

LIFE08 NAT/BG/000281

Осъществява се със съдействието на програма LIFE на Европейския съюз

ПРАКТИКИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В СТОПАНИСВАНИТЕ ГОРИ

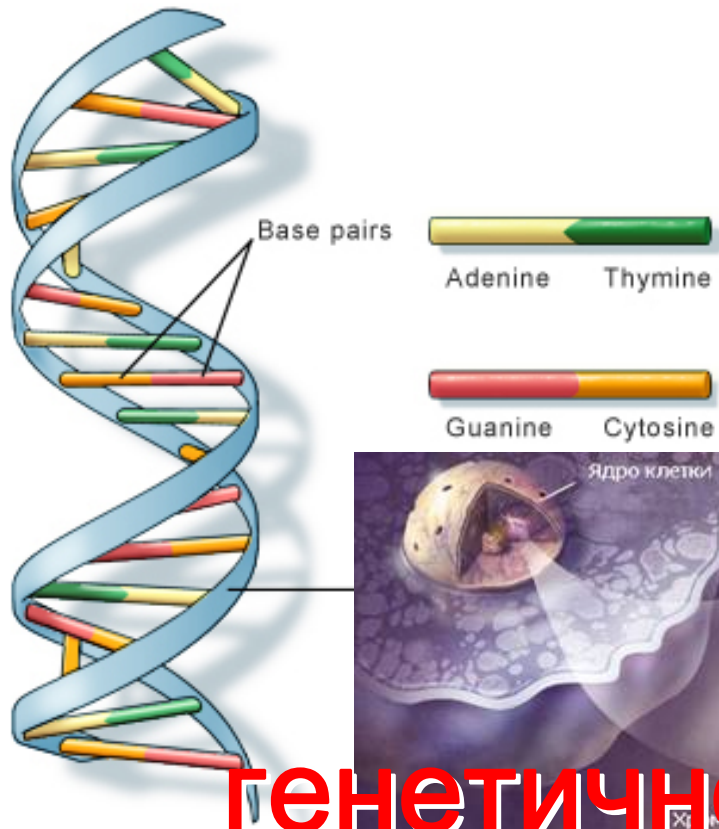
КАКВО Е БИОРАЗНООБРАЗИЕ ?

Разнообразието на живите организми във всички техни форми и нива на организация

Нива на организация на биоразнообразието:

- генетично разнообразие
- видово разнообразие
- екосистемно разнообразие

генетично разнообразие

ВИДОВО разнообразие

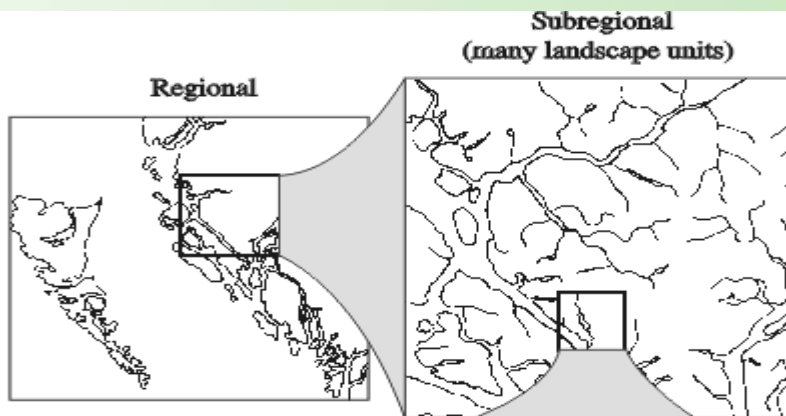

**экосистемно
разнообразие**

НИВА НА ВЪЗПРИЕМАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ

Регион

Субрегион

Landscape unit

Ландшафт (площ > 5000 ха)

Stand

Насаждение (площ < 30 ха)

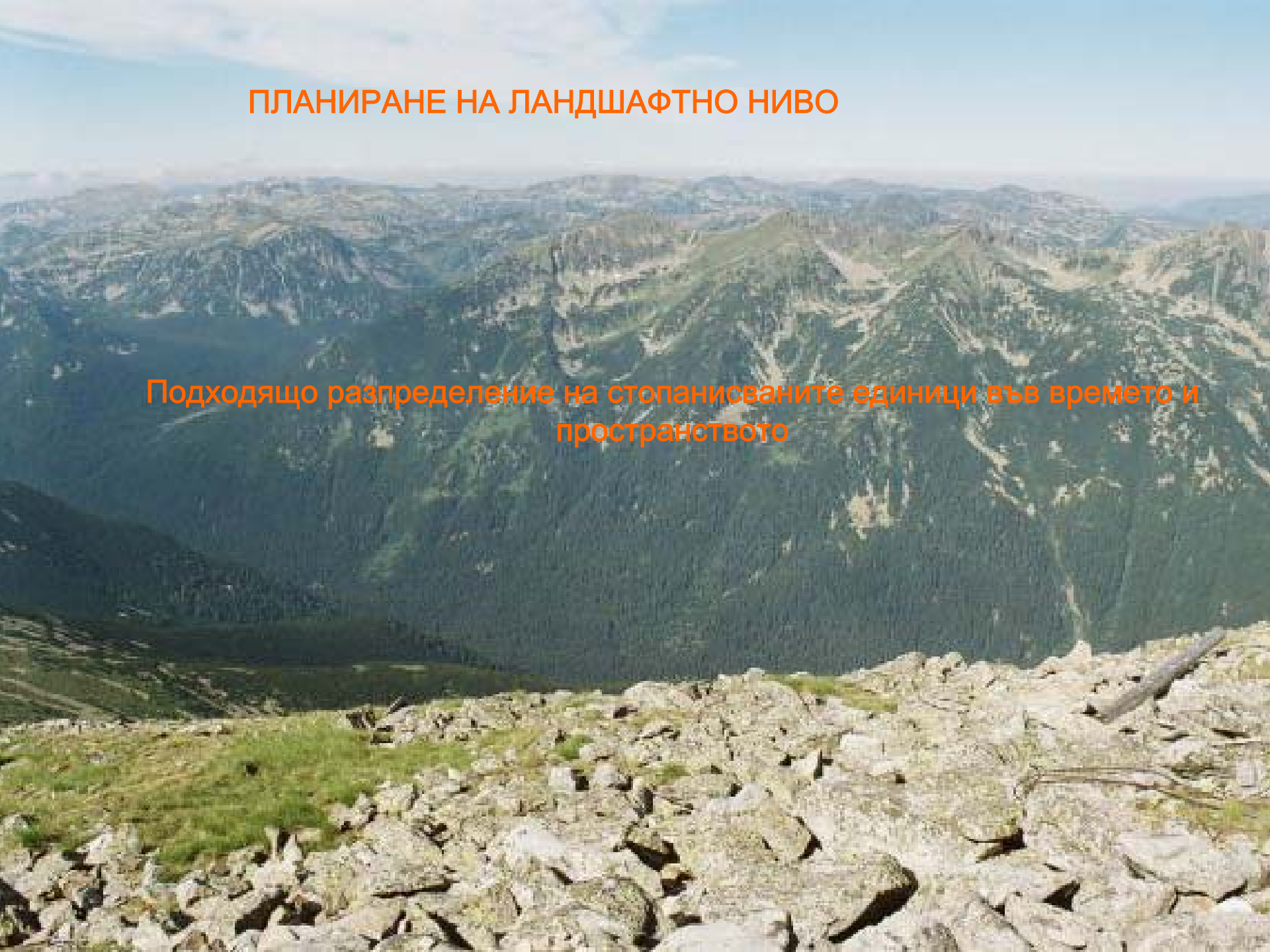
УПРАВЛЕНИЕ НА НИВО ЛАНДШАФТ

Цел на управлението:

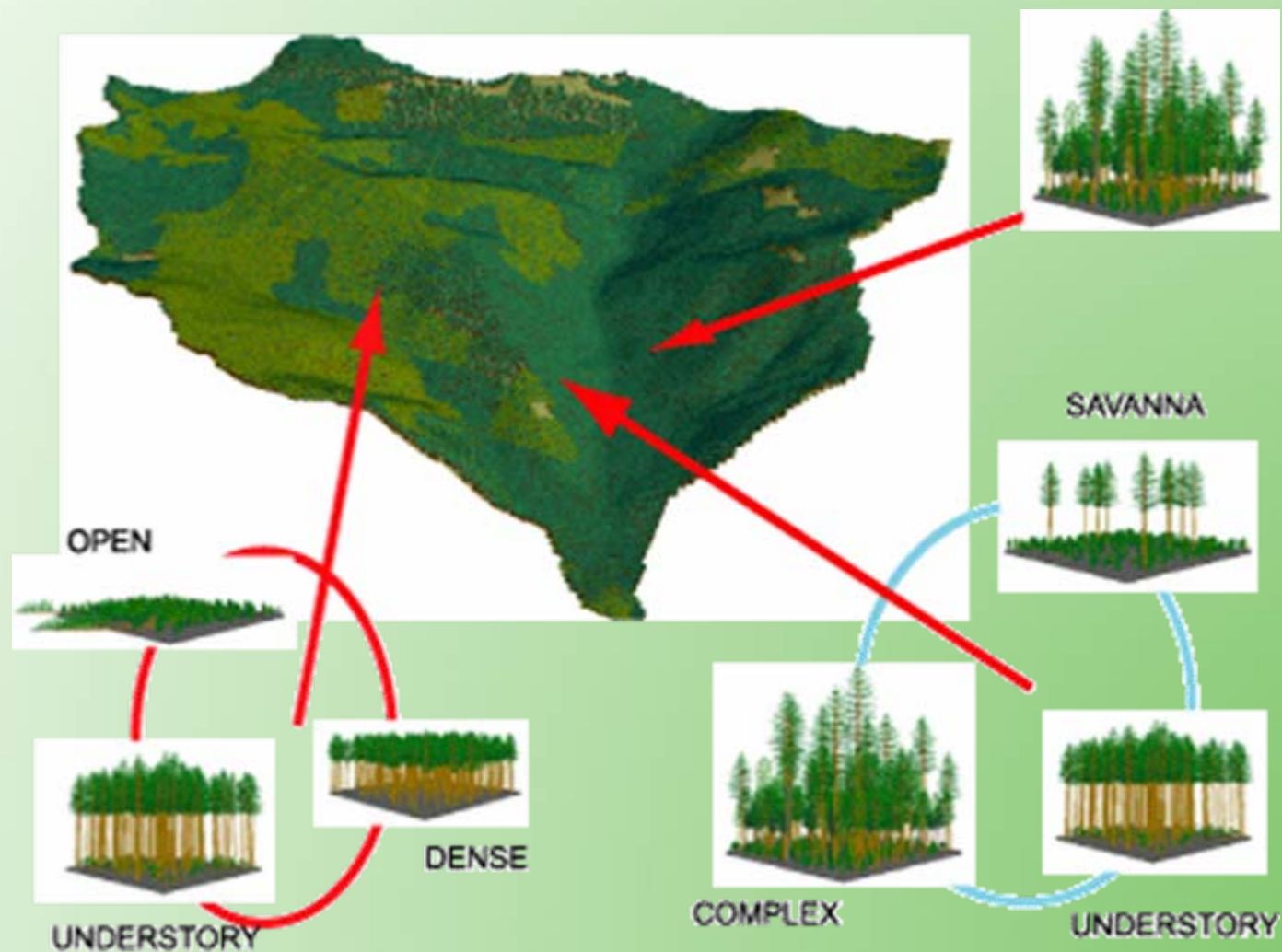
Осигурява запазването на функциите, интегритета, непрекъснатостта и разнообразието на естествени местообитания

ПЛАНИРАНЕ НА ЛАНДШАФТНО НИВО

Подходящо разпределение на стопанисваните единици във времето и пространството

Осигуряване на разнообразие на естествени местообитания вкл. фази на развитие на насажденията чрез прилагане на системи на стопанисване, наподобяващи природните процеси (поддържане на целия естествен диапазон от екосистеми)

Природните нарушения (natural disturbances) –
пример/насоки за планиране и прилагане на стопанските мероприятия

Природните нарушения – променят структурата на екосистемите.

Природните нарушения – променят видовия състав на нестопанисваните горски екосистеми.

Природните нарушения – променят и разнообразяват ландшафта.

Видове природни нарушения

Осигуряване на функционална свързаност на горските екосистеми
(фрагментация, коридори и зони на спокойствие)

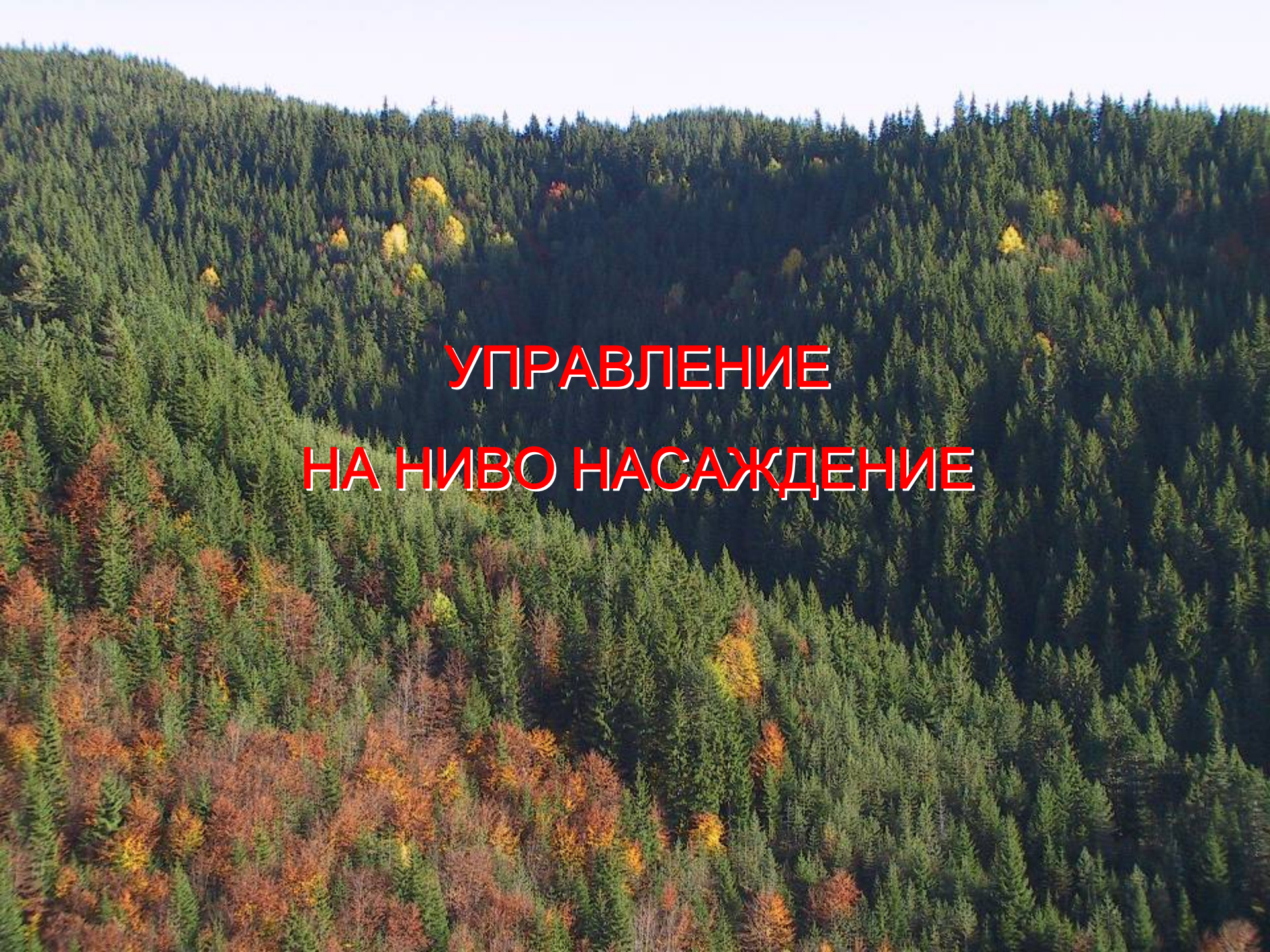

Осигуряване на буферни зони със специален режим на стопанисване около водните течения

Идентификация и специфични режими за опазване на редки, застрашени и изчезващи местообитания и видове

An aerial photograph of a forested hillside. The forest is dense, with many trees showing autumn colors (yellow, orange, red) interspersed among the green evergreens. The text is overlaid in the center of the image.

УПРАВЛЕНИЕ НА НИВО НАСАЖДЕНИЕ

СТРУКТУРНО РАЗНООБРАЗИЕ

ВИДОВ СЪСТАВ

ПРИНЦИП 6

ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

При стопанисването на гората се запазва биологичното разнообразие и свързаните с него ценности, водни ресурси, почви, уникални и крехки екосистеми и ландшафти, като по този начин поддържа екологичните функции и целостта на гората

Критерий 6.3 Екологичните функции и стойности се поддържат ненарушени, увеличават се или се възстановяват, включително: а) естествено възобновяване на гората и протичащи сукцесии; б) генетично видово и екосистемно разнообразие; в) естествени цикли, които засягат производителността на горската екосистема.

- Индикатор 6.3.1 Не се прилагат голи сечи с изключение на горските плантации*.
- Индикатор 6.3.2 Прилагат се лесовъдски системи, които създават и поддържат видовото, възрастовото и структурното разнообразие, както на ниво насаждение, така и на ниво ландшафт (сечи с дълъг възобновителен период и изборни сечи).

- **Индикатор 6.3.3 Гората се възобновява естествено.**
Залесявания се извършват само в случай на едроплощни нарушения и то на местата със затруднено или забавено* естествено възстановяване на местната горска растителност. Използват се само местни видове и произходи. Толерира се развитието на естествените сукцесионни процеси като фаза на „предгора”*.
- **Индикатор 6.3.4 Насаждения с изкуствен произход* се стопанисват по начини и методи, които подпомагат превръщането им в естествени гори:** подпомага се възобновяването на местни, типични за района видове в насажденията;
- **Индикатор 6.3.5 Размерът на възобновителните пространства в насажденията (прозорци и котли) съответства на естествената динамика на типа гора и не надхвърля 1.5 височината на дървостоя.**
- **Индикатор 6.3.6 Обемът на годишното ползване се основава на принципа на устойчивостта и не надхвърля прираста на гората за съответната територия.**

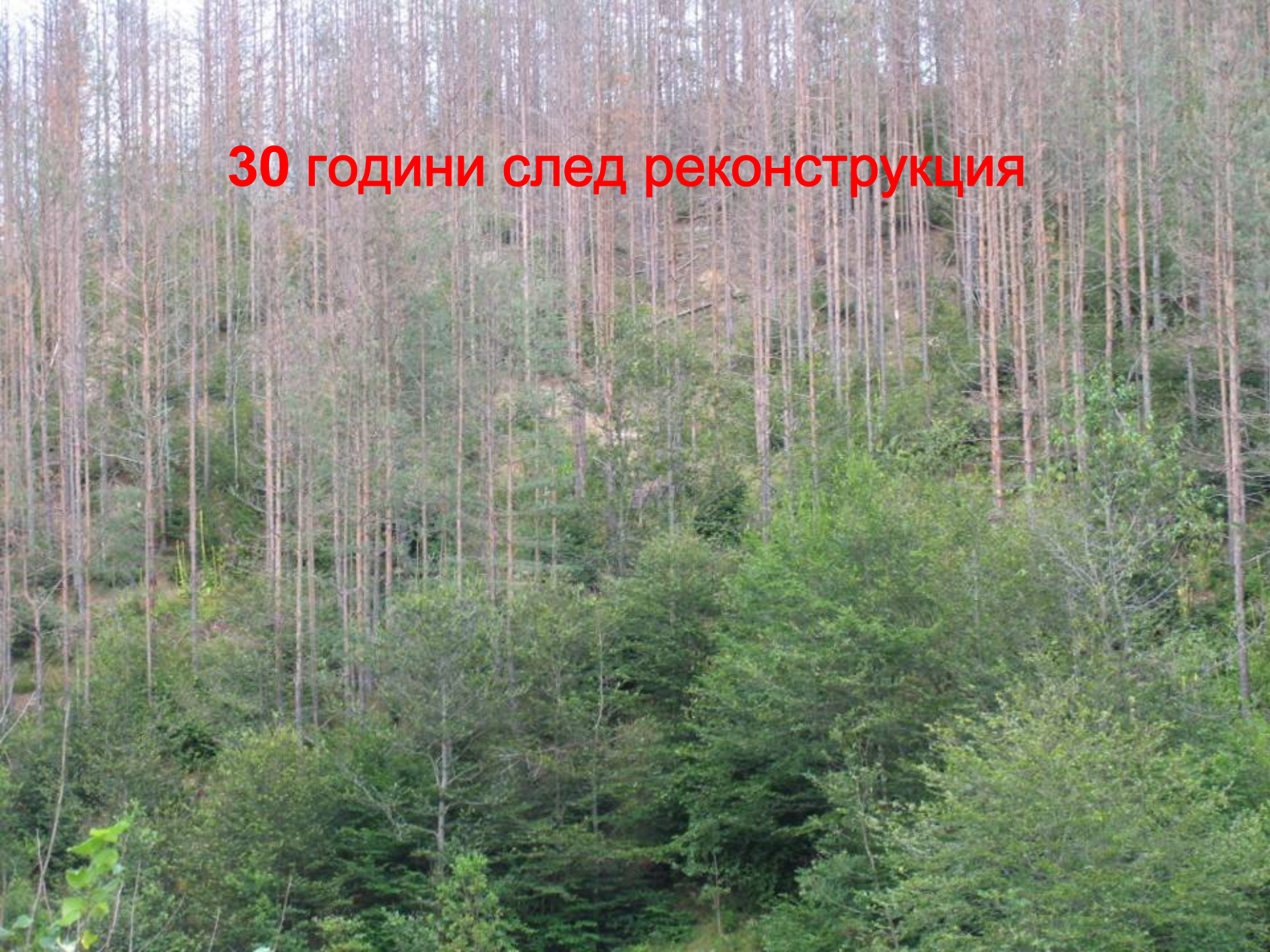
- Индикатор 6.3.7 В стопанисваните насаждения се водят отгледни мероприятия, които:- осигуряват колективна и индивидуална стабилност на насажденията;- подпомагат развитието на “дърветата на бъдещето” чрез отстраняване само на конкурентите в коронното пространство, а не се провеждат по линейно-схематичен и низов принцип;- толерират запазването на единичносрещащи се на територията видове и ценни генетични форми.
- Индикатор 6.3.8 При стопанисването на гората се осигурява не по-малко от 10% от запаса “биотопна дървесина”* в лежащо и стоящо състояние от различни степени на дебелина и от различните дървесни видове. Стоящи сухи дървета се отсичат само когато представляват заплаха за хора (в непосредствена близост до туристическа и пътна инфраструктура). Запазват се хралупати стоящи дървета, дървета с причудливи форми (пиетети*), както и раритети*.
- Индикатор 6.3.9 Запазват се и се поддържат граничните горски местообитания (горски пояси, крайречна растителност, растителност върху каменисти/скалисти места, блата, мочурища, храстови съобщества и поляни).
- Индикатор 6.3.10 Предприети са действия за балансиране, регламентиране и мониторинг на пашата на домашни животни.

Практики застрашаващи биологичното разнообразие в горите

Голата сеч (реконструкцията) – в близкото минало основна лесовъдска система за определени типове гори и региони на България

30 години след реконструкция

Прилагане на лесовъдски мероприятия,
които са предпоставка за създаване на
относително едновъзрастни насаждения с
хомогенна пространствена структура

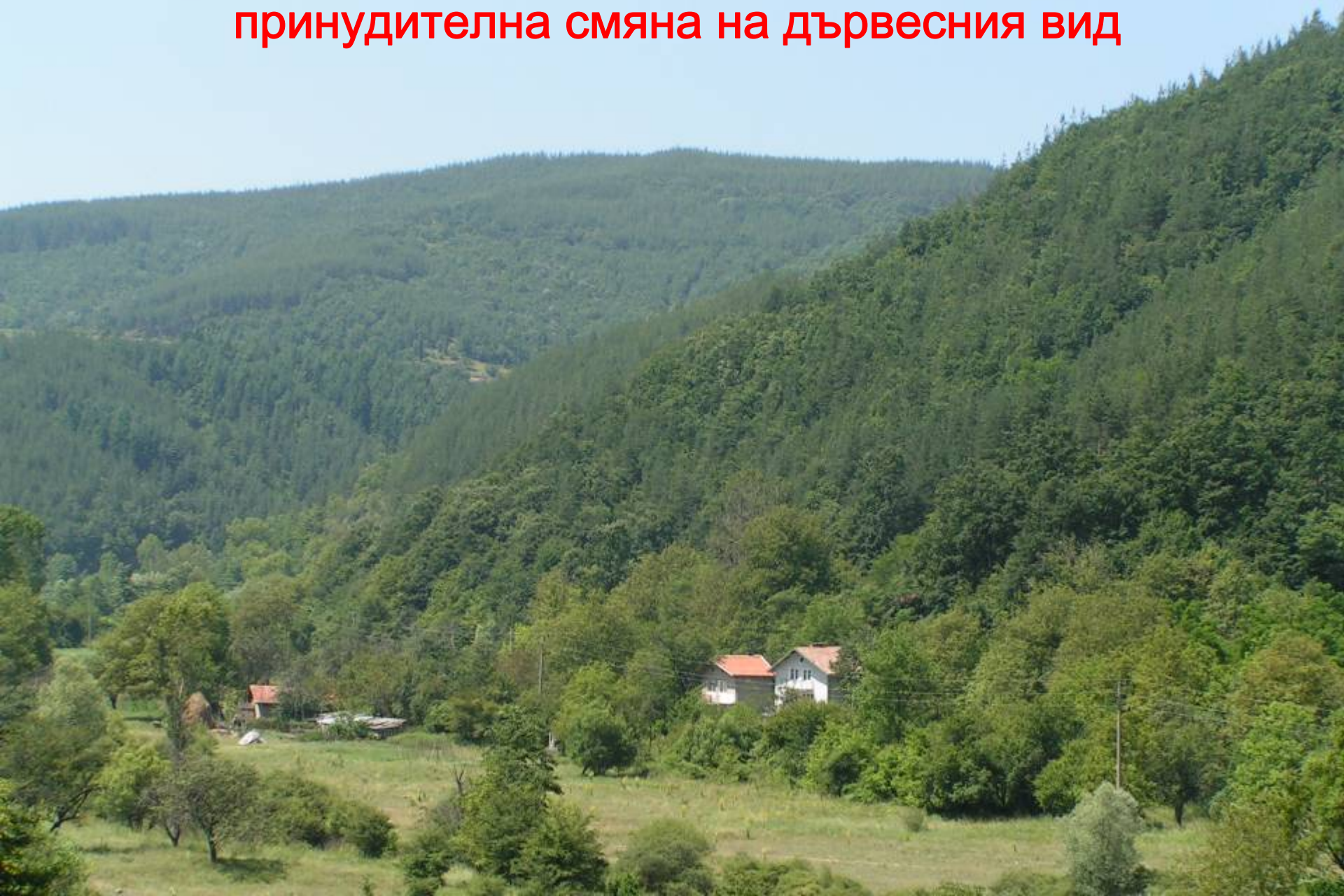
Краткосрочни постепенни сечи на големи територии

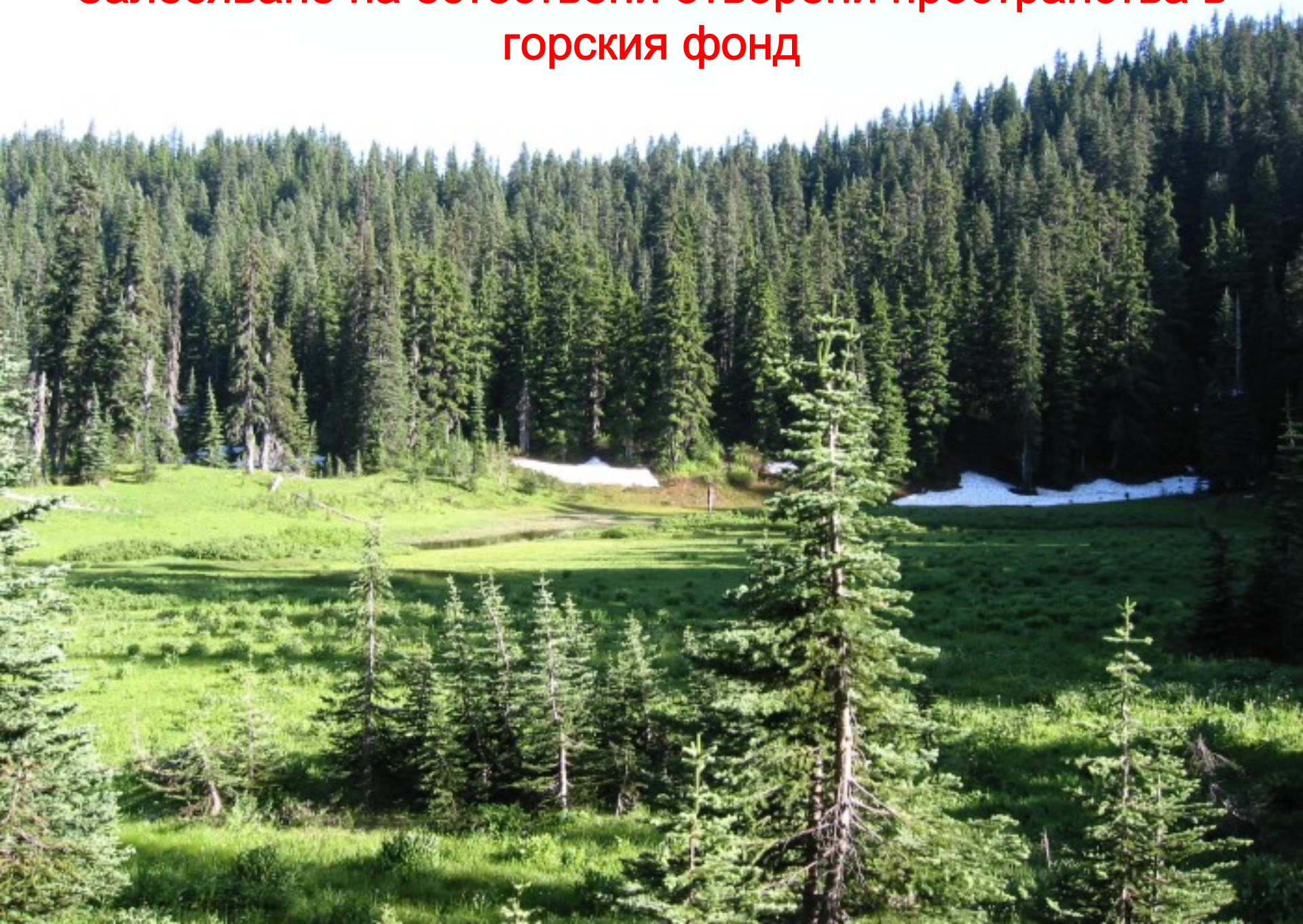
загуба на минерални вещества

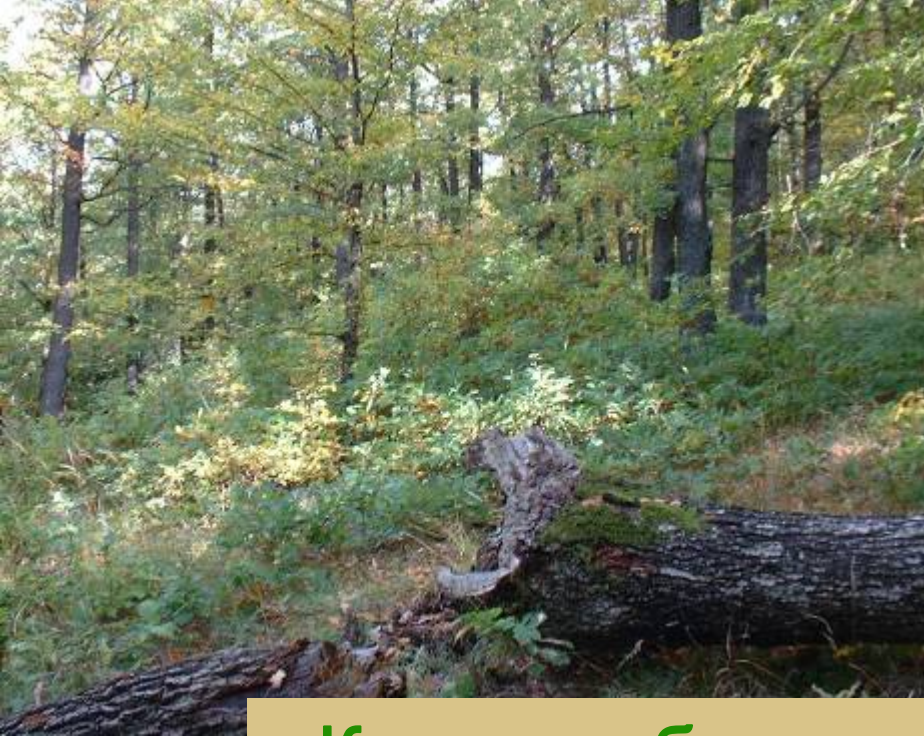

Създаване на горски монокултури и принудителна смяна на дървесния вид

Залесяване на естествени отворени пространства в горския фонд

Когато наблюдаваме ПРИРОДАТА...

**ЗАПАЗВАНЕ НА КЛЮЧОВИ ЗА
ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ГОРСКИТЕ
ЕКОСИСТЕМИ ЕЛЕМЕНТИ**

МЪРТВА ДЪРВЕСИНА

Наличието на мъртва дървесина с различни размери и стадии на разлагане е изключително важен фактор за поддържане на разнообразието в горите.